

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., v právní věci

žalobce: **T. L.**
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Charvátem
sídlem Jana Babáka 2733/11, 612 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2016, č. j. JMK 78904/2016, sp. zn. S-JMK 61815/2016/ODOS/Ša

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 24. 5. 2016, č. j. JMK 78904/2016, sp. zn. S-JMK 61815/2016/ODOS/Ša, **se zrušuje** a věc **se vrací** k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný **je povinen zaplatit** žalobci na náhradě nákladů částku 20 456 Kč, a to k rukám jeho advokáta Mgr. Martina Charváta do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ze dne 2. 3. 2016, č. j. MMB/0086792/2016, sp. zn.

ODSČ/MMB/0353841/2015, jímž Magistrát města Brna podle § 123f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), zamítl námitky žalobce a potvrdil záznamy bodů v jeho evidenční kartě řidiče.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce včas žalobu. V první řadě namítl, že se žalovaný nevypořádal s návrhy a námitkami žalobce. Napadené rozhodnutí v zásadě neobsahuje odůvodnění v akceptovatelné podobě a je tak nepřezkoumatelné. Jedná se toliko o kompilaci tvrzení žalobce, shrnutí průběhu předchozího řízení a citaci řady judikátů. Vlastním právním úvahám žalovaný ponechal jen minimální prostor.
3. Žalovaný se zejména nevypořádal se zásadním argumentem, proč měl magistrát v rozhodnutí o námitkách proti záznamu bodů v kartě řidiče posoudit zákonnost rozhodnutí vydaného v blokovém řízení – pokutového bloku Policie České republiky ze dne 21. 5. 2015, série GD/2014, číslo bloku D2040559. Tímto blokem měl být žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. V odvolání přitom žalobce namítl, že bloková pokuta byla uložena nezákonně, neboť předmětný pokutový blok vůbec nepodepsal (ani k podpisu neměl důvod), a nebyla naplněna materiální stránka přestupku, protože v době údajného spáchání přestupku byl žalobce držitelem lékařského potvrzení, na jehož základě neměl povinnost být za jízdy připoután bezpečnostním pásem. K této zásadní argumentaci žalovaný pouze uvedl, že žalobce „porušil ust. § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu“ a dále, že „z pokutového bloku je naprosto zřejmé, že odvolatel přestupek spáchal“.
4. Žalobce dále uvedl, že si je vědom ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu ohledně řízení o námitkách proti záznamům bodů v evidenční kartě řidiče. Listina deklarující jeho zdravotní indispozice (příslušné lékařské oprávnění o nemožnosti připoutat se bezpečnostními pásy) však v daném případě slouží jako důkazní prostředek k prokázání, že předmětný blok neměl důvod podepsat a udělit tím souhlas k projednání v blokovém řízení, resp. že bez jeho podpisu zde nebyl dán zákonný podklad k záznamu bodů do karty řidiče.
5. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vůbec nevypořádal s tvrzením žalobce podpořeným odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 21. 3. 2012, č. j. 5 As 118/2011-107), že bez ohledu na skutečnost, zda listina deklarující zdravotní indispozice (příslušné oprávnění) byla žalobcem předložena při silniční kontrole, tak *de iure et de facto* byla naplněna dikce zákona – tzn. žalobce byl objektivně osobou, která nemůže užít bezpečnostní pás ze zdravotních důvodů, což lze prokázat i dodatečně předložením potvrzení vydaného lékařem. Žalovaný se toliko omezil na konstatování, že mu nepřísluší přezkoumávat pravomocná rozhodnutí. S tímto názorem by však bylo možné souhlasit pouze v případě, že by žalobce udělil souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení. V daném případě ale nebyla naplněna materiální stránka deliktu a správní orgány měly tuto nespornou skutečnost v rozhodnutích zohlednit.
6. Pokud žalobce v řízení před správními orgány namítl, že předmětný blok nepodepsal, nespadá již tato skutečnost do kategorie věcného přezkumu pokutového bloku. Jedná se o jednu ze zákonných podmínek pro to, aby mohla být pachateli přestupku uložena bloková pokuta (podmínka souhlasu). Žalobce s uložením předmětné blokové pokuty

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. P.

nikdy nesouhlasil a daný blok nikdy nepodepsal, to vše navíc z logického důvodu, neboť byl držitelem příslušného lékařského potvrzení, které dokonce i předložil policejní hlídce. V takovém případě bylo povinností správních orgánů přezkoumat tyto okolnosti v námitkovém řízení. Žalobce neměl povinnost předkládat správnímu orgánu verzi, kdo mohl tento blok podepsat, neboť i ve správním trestání musí být respektována presumpce nevinu a zásada *in dubio pro reo*.

7. Prokázat skutečnost, že žalobce předmětný pokutový blok nepodepsal, je možné pouze pomocí znaleckého posudku z oboru písmoznalectví. Tento důkaz žalobce navrhl, avšak správními orgány nebyl proveden. Správní orgány pak s tímto návrhem v odůvodnění ani řádně nevypořádaly. Argumentace žalovaného o nemožnosti odvolacího orgánu přezkoumávat v řízení o námitkách rozhodnutí o přestupku učiněné v blokovém řízení, je v příkrém rozporu s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2009, č. j. 4 As 102/2013-38, podle něhož je i v řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů vyloučena koncentrace řízení dle § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
8. Žalobce odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, podle kterého se osoba nemůže dopustit přestupku spočívajícího v nepřipoutání se bezpečnostním pásem dle § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, pokud v době silniční kontroly disponuje lékařským potvrzením. Správní orgán tudíž nemůže ignorovat skutečnost, že žalobce byl osobou, která nemohla předmětný přestupek spáchat. Musí totiž shledat, zda existuje zákonný podklad pro zápis bodů do karty řidiče. Je-li však ze skutkových okolností zřejmé, že žalobce neměl důvod blokovou pokutu podepsat a tím udělit souhlas k rozhodnutí v blokovém řízení, je patrné, že zde takový zákonný podklad pro zápis bodů není dán.
9. Pokud jde o požadované nabídnutí verze, kdo jiný mohl blok podepsat, žalobce ve správním řízení jasně uvedl, že na místě silniční kontroly dne 21. 5. 2015 předložil hlídce policie občanský i řidičský průkaz. Poté, co se následně policista po ověření totožnosti vrátil s doklady k autu žalobce, aby ten podepsal už vyplněný blok, žalobce hlídce předložil lékařské potvrzení. Tímto byla silniční kontrola ukončena bez žalobcova podpisu pokutového bloku, neboť přestupek nespáchal. O tom, že k podpisu ani neměl důvod, se žalobce osobně snažil přesvědčit i úředníky správního orgánu, jimž fyzicky ukázal četné jizvy po celém trupu po třinácti operacích břicha. I takto tedy byli seznámeni s tím, že připoutat se fakticky nebylo možné. V případě žalobce se tak nemůže jednat pouze o účelovou snahu zprostit se následku dosažení dvanácti bodů. Kdo předmětný blok podepsal, žalobci známo není, a proto to ani nemůže tvrdit.
10. Žalovaný dále nedal žalobci možnost vyjádřit se ke shromážděným podkladům rozhodnutí. Konkrétně pochybil v tom, že neobstaral originály pokutových bloků, o něž žalobce žádal. Na místo toho byly ve spisu přístupné pouze nečitelné kopie. Přitom zvláště nečitelná je právě kopie pokutového bloku ze dne 21. 5. 2015. Správní orgán si k doplnění podkladů do spisu vyžádal zaslání toliko ověřených kopií pokutových bloků, i přes to, že jeho věcný přezkum těchto podkladů musí vycházet z originálů listin a nikoliv z „ověřených kopií“. Ověření bloku navíc provedla policie a nikoli v řízení nezávislá osoba. I s ohledem na nečitelnost ověřené kopie předmětného bloku, žalobce navrhl, aby byl spis doplněn o originál pokutového bloku. Na tento návrh však správní orgány nereagovaly.

11. Napadeným rozhodnutím byl žalobce potrestán za přestupek, který objektivně nemohl spáchat. Řízení o námitkách proti záznamům bodů přitom bylo jediným řízením, v němž se žalobce mohl bránit proti přestupku, jehož se měl domněle dopustit dne 21. 5. 2015, neboť o skutečnosti, že mu za něj byla udělena pokuta a záznam do karty řidiče, se dozvěděl a zároveň objektivně dozvědět mohl až nahlédnutím do spisového materiálu po doručení výzvy k odevzdání řidičského průkazu pro dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení, tj. až po uplynutí lhůty k podání návrhu na obnovu řízení nebo přezkumnému řízení. Tato lhůta začala běžet od data údajného podpisu bloku, jelikož tyto opravné prostředky jsou mimořádné a nenárokové. Podle Nejvyššího správního soudu je záznam bodů do registru řidičů trestem ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny základních práva svobod a rozhodnutí o odebrání řidičského oprávnění je trestem *sui generis* za speciální recidivu se samostatnou skutkovou podstatou. Z toho plyne, že s ohledem na spravedlivý proces má každý obviněný právo uplatnit svá procesní práva a účinně se bránit proti zásahu veřejné moci. V daném případě správní orgán nedoručoval žalobci oznámení o provedení jednotlivých záznamů bodů. V řízení tedy byla jediná možnost meritorního přezkumu předmětného pokutového bloku skrze přezkumné řízení na základě podnětu ze dne 19. 11. 2015. Tento podnět však byl odmítnut pro opožděnost s odůvodněním, že žalobce se s rozhodnutím (blokem) seznámil již jeho podpisem dne 21. 5. 2015. Žalobce přitom až do dne oznámení ze dne 21. 9. 2015 o podpisu předmětného bloku jinou osobou nevěděl a ani vědět nemohl. Z těchto důvodů se soud musí zabývat námitkou neexistence způsobilého podkladu pro zápis bodů, resp. neudělení souhlasu k projednání v blokovém řízení a nepodepsání bloku žalobcem, a to zvláště, je-li prokázáno, že k podpisu ani neměl důvod. Opačný výklad by zbavoval řidiče práva na přístup k soudu ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.).

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

12. Ve vyjádření k žalobě ze dne 26. 7. 2016 žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobce

13. V replice ze dne 3. 11. 2016 žalobce uvedl, že žalovaný se ani ve vyjádření k žalobě nijak nevypořádal s argumentací uplatněnou žalobcem. Dále zopakoval, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné.

V. Jednání konané dne 12. 12. 2018

14. Při jednání žalobce prostřednictvím zástupce zdůraznil, že neměl jinou možnost obrany proti předmětnému bloku. O jeho existenci se dozvěděl až na základě výzvy k odevzdání řidičského průkazu. Blok byl vydán dne 21. 5. 2015, lhůta pro podání návrhu na obnovu řízení tak uplynula dnem 21. 8. 2015. Příslušné lékařské potvrzení přitom měl a policistům je i předložil.
15. Žalovaný uvedl, že žalobce měl jiný prostředek nápravy, a to obnovu řízení. Lhůta pro podání příslušného návrhu přitom vzhledem k tvrzení žalobce začala plynout až od okamžiku, kdy nahlížel do spisu. Dále žalovaný poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 67/2013, jímž došlo k překonání předchozí judikatury.

16. K věci se vyjádřil též osobně žalobce. Konstatoval, že policistům ukázal lékařské potvrzení. Tito už přitom měli vypsany blok, který však žalobce nepodepsal.
17. Soud podrobně konstatoval obsah správního spisu, výslovně přitom četl zejména blok na pokutu na místě nezaplacenou ze dne 21. 5. 2015, série GD/2014, číslo bloku D2040559, a lékařské potvrzení ze dne 27. 4. 2015. Dále se zabýval důkazními návrhy žalobce, přičemž jím doloženými listinami, které byly současně obsahem správního spisu, dokazování neprováděl. Soud konstatoval listinné podklady (včetně fotografií) předložené žalobcem k doložení jeho zdravotního stavu k návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, s nimiž se soud seznámil již při rozhodování o zmíněném návrhu.

VI. První rozsudek a jeho kasační přezkum

18. Rozsudkem ze dne 12. 12. 2018, č. j. 29 A 105/2016-104, zdejší soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Shledal totiž, že sporný blok na pokutu na místě nezaplacenou ze dne 21. 5. 2015, série GD/2014, číslo bloku D2040559, nebyl způsobilým podkladem pro záznam bodů, neboť v něm nebyl dostatečně konkrétně popsán skutek, resp. předmětný popis skutku nebyl jednoznačným vyjádřením okolností rozhodných pro závěr o spáchání daného přestupku.
19. Proti tomuto rozsudku žalovaný brojil kasační stížností. Na jejím základě Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 22. 1. 2021, č. j. 3 As 16/2019-23, napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Dospěl přitom k závěru, že se krajský soud zabýval otázkou srozumitelnosti (přezkoumatelnosti) předmětného pokutového bloku, aniž by příslušná námitka byla žalobcem nastolena a aniž by tak musel postupovat *ex officio*. Vybočil tak z mezí žalobních bodů, a porušil dispoziční zásadu, čímž zatížil řízení vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé.

VII. Jednání konané dne 11. 1. 2022

20. Při jednání žalobce osobně zopakoval okolnosti dopravní kontroly dne 21. 5. 2015. Dodal, že Crohnova choroba je systémové onemocnění, jízda v hromadné dopravě by mohla ohrozit jeho zdraví. Posléze žalobce soudu fyzicky ukázal jizvy po operacích břicha. Žalobcův zástupce zdůraznil, že po rozhodnutí kasačního soudu je klíčovou otázkou problematika podpisu bloku ze dne 21. 5. 2015. Setrval na tom, že žalobce předmětný blok nepodepsal, neboť k tomu neměl žádný důvod. Přestupek nemohl objektivně spáchat.
21. Žalovaný oponoval, že s problematikou podpisu daného bloku se krajský soud vypořádal již v prvním rozsudku. Bylo na žalobci, aby k dané otázce vyvolal obnovu řízení, ten tak však neučinil.

VIII. Nové posouzení věci

22. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí magistrátu včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba je důvodná**.
23. V daném případě je nutno opakovaně nastínit závěry plynoucí k problematice bodového hodnocení porušení povinností stanovených zákonem (§ 123a a násl. zákona o silničním provozu) z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (jeho rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).

24. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008-44, je správní orgán rozhodující v řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů (§ 123f zákona o silničním provozu) oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 citovaného zákona), zda záznam v registru řidičů byl proveden zcela v souladu s tímto způsobilým podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá v příloze k citovanému zákonu obsaženému bodovému hodnocení jednání. Správní orgán však v tomto řízení zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné a zákonné, a to až do okamžiku, než je příslušný orgán veřejné moci zákonem předvídaným postupem prohlásí za nezákonné a zruší je (zásada presumpce správnosti aktů orgánů veřejné moci).
25. V rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 As 39/2010-76, č. 2145/2010 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že oznámení policie, na základě kterých je prováděno hodnocení dosaženého počtu bodů (§ 123b odst. 2 zákona o silničním provozu), poskytuje správnímu orgánu pouze určitou informaci o věci; nelze však z něj bez dalšího vycházet v případech, vyskytnou-li se v řízení pochybnosti o údajích zde zaznamenaných. K dokazování průběhu událostí popsanych v úředním záznamu je proto třeba v takovém případě vyžádat další důkazy prokazující skutečnosti zde uvedené, např. část pokutového bloku prokazující, že přestupek byl v blokovém řízení projednán. Tento záznam sám o sobě však nemůže být důkazem, na základě něhož by správní orgán bez dalšího vzal za prokázané, že se stěžovatel přestupku dopustil, že byl projednán v blokovém řízení a že existuje právní podklad pro provedení záznamu v registru řidičů.
26. V rozsudku ze dne 4. 1. 2012, č. j. 3 As 19/2011-74, pak Nejvyšší správní soud tyto úvahy upřesnil ve vztahu k údajům uvedeným v oznámení policie o přestupku tak, že ne každé zpochybnění údajů zakládá povinnost správního orgánu, aby si vyžádal další listiny, které by tyto údaje prokazovaly. Je totiž třeba rozlišovat případy, kdy je námitka řidiče vyjádřena jen obecně, od případů, kdy řidič uvede i další skutečnosti, které jeho tvrzení blíže specifikují. Správní orgán totiž musí posuzovat jak kvalitu tvrzení řidiče, tak kvalitu oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení. Jinak řečeno, správní orgán musí obstarat další podklady prokazující skutečnosti uvedené v oznámení jen tehdy, pokud řidič v námitkovém řízení konkrétně zpochybní oznámení policie o uložení pokuty v blokovém řízení, tedy uvede, proč je toto oznámení vadné či neúplné, nebo že a v čem se odchyluje od údajů uvedených v pokutovém bloku (srov. též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2017, č. j. 6 As 245/2016-44).
27. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 94/2012-20, plyne, že pokutový blok (§ 84 a násl. zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) není způsobilým podkladem pro záznam bodů do registru řidičů pouze tehdy, není-li na něm přestupek jako konkrétní, individualizované jednání vůbec vymezen. *„Při zohlednění specifík blokového řízení je možno přijmout i strohé a zkratkovité formulace, je-li z nich patrné, komu, kdy a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena [...]. V určitých případech se proto lze spokojit i s pouhým uvedením odkazem na ustanovení zákona o silničním provozu, který stanoví porušenou povinnost, jak je tomu u pokutového bloku L 4443991. U něho se totiž jedná o odkaz na dostatečně konkrétní ustanovení zákonů ve spojení s dalšími údaji, které ve svém souhrnu skutek stěžovatele dostatečně konkrétně popisují.“* Současně Nejvyšší správní soud

zdůraznil, že „[ř]ízení o námitkách proti záznamu bodového hodnocení v registru řidičů nepředstavuje opravný prostředek proti rozhodnutí o přestupku, ať již v podobě rozhodnutí ve správním řízení nebo v řízení blokovém, ani takový opravný prostředek nenahrazuje.“

28. K uvedenému lze dodat, že podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010-65, č. 2838/2013 Sb. NSS, je v zásadě jediným přípustným opravným prostředkem proti rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení obnova řízení; i ta ovšem přichází u takového přestupku v úvahu jen v případě, že žadatel neudělil souhlas s uložení pokuty v blokovém řízení. K uvedenému nutno jen podotknout, že kasační soud logicky nemohl brát v úvahu § 101 nového zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.
29. Na základě tohoto závěru Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 12. 2013, č. j. 6 As 67/2013-16, potvrdil, že v řízení o námitkách proti záznamu bodů do registru řidičů nelze přezkoumávat skutkový stav a právní kvalifikaci přestupku vyplývající z pokutového bloku.
30. V nyní projednávané věci žalobce učinil předmětem *soudního* sporu blok na pokutu na místě nezaplacenou ze dne 21. 5. 2015, série GD/2014, číslo bloku D2040559 (dále též „předmětný blok“). Jak vyplynulo ze správního spisu, na oznámení magistrátu o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a výzvu k odevzdání řidičského průkazu ze dne 21. 9. 2016 (žalobci doručeno následujícího dne) zareagoval žalobce tím, že podal námitky proti provedenému záznamu bodů v bodovém hodnocení řidiče. Námitky směřovaly proti všem záznamům bodů, žalobce též navrhl, aby magistrát doplnil správní spis o samotná podkladová rozhodnutí. Magistrát následně vyžádal ověřené kopie jednotlivých pokutových bloků. Ověřenou kopii předmětného bloku magistrát obdržel dne 14. 10. 2015. Následně žalobce dne 19. 10. 2015 nahlížel do správního spisu. Při opakovaném nahlížení dne 9. 11. 2015 pak magistrát žalobci na jeho žádost vyhotovil kopii předmětného bloku. Podáním ze dne 19. 11. 2015 žalobce navrhl přerušení řízení, neboť podal podnět ze dne 19. 11. 2015 k přezkoumání předmětného bloku. Současně žalobce magistrátu předložil lékařské potvrzení dle § 6 zákona o silničním provozu vydané dne 27. 4. 2015 Nemocnicí Milosrdných bratří na dobu určitou do 31. 12. 2015. Rozhodnutím ze dne 2. 3. 2016 pak magistrát námitky zamítl a záznamy bodů potvrdil. Odvolání podané žalobcem pak žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 24. 5. 2016.
31. Jak plyne z bodu [16] zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu, žalobce v nyní projednávané věci uplatnil celkem tři žalobní body. Zaprvé namítal, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, neboť se žalovaný nevypořádal s jeho odvolacími námitkami, dále žalovanému vytýkal, že neobstaral originály pokutových bloků, ale pouze ověřené kopie, a že kopie pokutového bloku ze dne 21. 5. 2015 je nečitelná. V posledním okruhu námitek pak zpochybňoval způsoblost předmětného bloku být podkladem pro zápis bodů v registru řidičů, neboť jej nepodepsal, respektive podpis na pokutovém bloku nemůže být jeho.
32. Zde je třeba v první řadě uvést, že rozhodnutí žalovaného nelze jako celek považovat za nepřezkoumatelné. Vůči tvrzením uplatněným žalobcem v odvolání proti rozhodnutí magistrátu totiž žalovaný vystavěl ucelený argumentační blok vycházející zejména z judikatury Nejvyššího správního soudu. Vedle toho se žalovaný výslovně vyjádřil též k námitkám ohledně problematiky podpisu přestupce na předmětném bloku (str. 4, 5

napadeného rozhodnutí), jakož i k návrhu žalobce na vyhotovení znaleckého posudku ohledně žalobcova podpisu předmětného bloku (str. 4 napadeného rozhodnutí); nutno současně sebekriticky uvést, že tyto skutečnosti zdejší soud v prvním rozsudku vyhodnotil nepřesně (srov. jeho bod 27.). Jinou otázkou je nicméně správnost a zákonnost závěrů vyjádřených žalovaným v reakci na uvedené odvolací námitky – k tomu viz níže.

33. Stejně tak správním orgánům nelze vytýkat, že od orgánů policie vyžadovaly toliko ověřené kopie podkladových rozhodnutí – pokutových bloků. Soudu je tento způsob součinnosti správních orgánů znám z úřední činnosti, a přestože jej z hlediska přezkumu nelze považovat za ideální, je v naprosté většině případů dostačující. Tak tomu bylo i v nyní souzené věci.
34. Soud shledal i ověřenou kopii předmětného pokutového bloku čitelnou, byť s jistými obtížemi. Tento blok se týkal žalobcova jednání dne 21. 5. 2015 a pokuta ve výši 500 Kč byla uložena za přestupek dle „§ 125c/1k zák. č. 361/2000 Sb., ve znění p. p.“ V kolonce „Přestupkové jednání – doba, místo a popis“ je uvedeno: „RZ 1B5 1654. 21. 5. 2015 v 10:30 hod., ul. Poříčí, Brno. § 6/1a z. č. 361/2000 Sb. nepřipoután za jízdy, lékařské osvědčení nepředložil“. Obsah tohoto bloku plně odpovídá souvisejícímu *Oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení* ze dne 22. 5. 2015, které magistrátu zaslala dopravní policie.
35. Žalobce dále v podané žalobě zpochybnil svůj souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení s tím, že předmětný blok nepodepsal, resp. že jej z objektivních důvodů ani podepsat nemohl. Nutno konstatovat, že i tuto námitku soud v prvním rozsudku (bod 29.) vypořádal nepřesně. Je sice pravdou, že z judikatury (č. 2838/2013 Sb. NSS) plyne, že v případě, kdy účastník řízení zpochybní svůj souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení, je na místě podání návrhu na obnovu řízení dle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Této možnosti žalobce v daném případě (kdy ještě zákon neumožňoval přezkum pokutového bloku tak, jak je tomu s účinností od 1. 7. 2017 dle § 101 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich) nevyužil. Přitom v situaci, kdy žalobce tvrdil, že mu předmětný blok není znám, protože jej nepodepsal, tedy v situaci, kdy se s ním poprvé seznámil, resp. objektivně mohl seznámit při nahlížení do spisu dne 19. 10. 2015, je zřejmé, že teprve od tohoto data žalobci počala běžet subjektivní tříměsíční lhůta (§ 100 odst. 2 správního řádu) pro podání žádosti o obnovu řízení ve vztahu k předmětnému bloku. Není tedy pravdou, že by námitkové řízení bylo pro žalobce jedinou možnou právní cestou ke zpochybnění daného správního aktu. Žádost o obnovu řízení dle správního řádu je sice mimořádným, ale přesto stále opravným (nikoli dozorním) prostředkem. Na obnovu řízení má tudíž žadatel při splnění zákonných podmínek nárok, přičemž rozhodnutí o zamítnutí této žádosti podléhá soudnímu přezkumu.
36. Z uvedeného však nevyplývá, že by se správní orgány, potažmo správní soud, neměly (či nemohly) při posuzování způsobilosti pokutového bloku být podkladem pro záznam bodů do evidenční karty řidiče zabývat otázkou náležitosti podpisu pokutového bloku přestupcem. Je tomu totiž právě naopak (jak ostatně zřetelně plyne i z bodů [18]–[20] zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu). Meze postupu námitkového správního orgánu vymezil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 27. 10. 2016, č. j. 2 As 183/2016-38, v němž shledal (viz zejména bod [29]), že pro účely provedení záznamu bodů a rozhodnutí o námitkách proti němu se pravidlo o presumpci správnosti (existentních) správních aktů uplatní tehdy, pokud není sporu o tom, že přestupce daný pokutový blok

*„podepsal v tom smyslu, že jeho podpis se na bloku nachází a byl učiněn jeho vlastní rukou“ (ve zmiňované věci tuto skutečnost žalobce nezpochybňoval, brojil toliko proti tomu, že tímto podpisem neprojevil svoji vůli, neboť k němu byl donucen). V takové situaci pak nepochybně platí, že vzhledem k odlišnosti předmětů přestupkového řízení a řízení o námitkách, lze příslušný blok zpochybnit toliko obnovou přestupkového řízení (*largo sensu*).*

37. V nyní projednávané věci je však situace poněkud jiná, ve vztahu k ní lze za příležitou judikaturu označit např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2017, č. j. 2 As 167/2017-35, či ze dne 11. 2. 2021, č. j. 1 As 502/2020-20. Z těchto rozsudků jednoznačně plyne, že formální náležitosti pokutového bloku z hlediska absence podpisu přestupce lze relevantně uplatnit též v námitkovém řízení. Správní orgán by tedy k námitce měl ověřit a posléze uvést, z jakého důvodu je přesvědčen, že na pokutovém bloku je obsažen podpis namílatele/přestupce.
38. Žalovaný k odvolací námitce ohledně podpisu předmětného bloku na straně 4 napadeného rozhodnutí konstatoval: *„Na předmětném pokutovém bloku v kolonce ‚podpis přestupce‘ se nachází podpis odvolatele. Skutečnost, že se jedná o podpis podatele, vyplývá z presumpce správnosti a zákonnosti rozhodnutí v blokovém řízení, nadto odvolací orgán uvádí, že odvolatel ani nenabídl verzi, jakým způsobem se mohl řidič vozidla dne 21.05.2015 hlídce Policie ČR prokázat občanským a řidičským průkazem odvolatele, resp. kdo tedy podepsal předmětný pokutový blok.“* Dále žalovaný na téže straně uvedl: *„Odvolací orgán nebude zadávat provedení znaleckého posudku z oboru písmoznalectví k prokázání skutečnosti, že odvolatel předmětný pokutový blok nikdy nepodepsal. Odvolací orgán vychází z presumpce správnosti a zákonnosti rozhodnutí v blokovém řízení, přičemž odvolatel důvodně nezpochybnil, proč by se nemělo jednat o jeho podpis. Odvolatel sice uvádí, že neměl sebemenší důvod podepsat předmětný pokutový blok, kdy v té době byl držitelem lékařského potvrzení, avšak již nenabídl verzi, jakým způsobem se mohl řidič vozidla dne 21.05.2015 hlídce Policie ČR prokázat občanským a řidičským průkazem odvolatele, resp. kdo tedy podepsal předmětný pokutový blok. Odvolací orgán hodnotí námitky účastníka řízení (včetně návrhu na provedení dokazování) jako účelové se snahou zprostit se následku dosažení 12 bodů v jeho bodovém hodnocení.“* Na straně 5 pak žalovaný dodal, že *„[p]okud odvolatel namítá, že předmětný pokutový blok nepodepsal, nezbyvá mu než tuto námitku uplatnit v rámci řízení o mimořádném opravném prostředku.“*
39. V této souvislosti nutno uvést, že tvrdil-li žalobce, že podpis na předmětem bloku není jeho, nelze z logiky věci argumentovat principem presumpce správnosti správního aktu – odlišnost oproti shora citované věci č. j. 2 As 183/2016-38, je zde zcela zřejmá. Vedle toho žalovaný konstatoval, že žalobce nenabídl verzi, jakým způsobem se mohl řidič kontrolovaného vozidla dne 21. 5. 2015 hlídce policie prokázat občanským a řidičským průkazem odvolatele. Toto tvrzení však není pravdivé. Žalobce již v průběhu správního řízení jednoznačně uvedl, že dané vozidlo řídil a podrobil se silniční kontrole, přičemž popsal její průběh způsobem, z něhož je zřejmé, jak se jeho doklady mohly ocitnout v dispozici příslušníka policie. Toto tvrzení přitom nepůsobí nevěrohodně a silniční kontrola takovým způsobem může probíhat. Jediné, co žalobce netvrdil, je skutečnost, kdo předmětný blok podepsal. Avšak v situaci, kdy věrohodným způsobem osvědčil svůj zdravotní stav, jakož i existenci příslušného zdravotního potvrzení, nebylo zcela nezbytné,

aby se pouštěl do takových spekulativních tvrzení, nebyla-li mu známa osoba, jež blok opatřila podpisem přestupce.

40. Tu si navíc (a zejména) nelze nevšimnout odlišností zkoumaného podpisu oproti ostatním podpisům žalobce nacházejícím se ve správním i soudním spisu, přičemž se jedná o odlišnosti patrné i laickému oku. Podpis na předmětném bloku je tak zjevně odlišný od jeho podpisu na blocích ze dne 15. 9. 2015, ze dne 2. 12. 2013, jakož i ze dne 21. 3. 2007, 3. 11. 2010, 9. 11. 2006, 19. 10. 2008, 16. 9. 2010, 20. 6. 2011, či na listinách ve správním spisu ze dne 19. 10. 2015 (č. l. 35) či ze dne 9. 11. 2015 (č. l. 50), resp. namátkou na plné moci ze dne 15. 3. 2016 (č. l. 14 soudního spisu), či na listinách založených v soudním spisu na č. l. 35 (ze dne 30. 9. 2014), č. l. 43, 44 (ze dne 18. 8. 2009). Jediným dalším na první pohled odlišným podpisem (ovšem odlišným i od podpisu na předmětném bloku) je pak podpis přestupce na bloku ze dne 20. 6. 2014.
41. Dle názoru soudu tak žalobce předložil alternativní skutkovou verzi, navíc verzi poměrně věrohodnou, byť bez uvedení osoby, která měla předmětný blok opatřit podpisem. Na základě tvrzení a podkladů doložených žalobcem vznikla důvodná pochybnost o pravosti podpisu přestupce na předmětném bloku. Tato tvrzení tedy byla způsobilá zpochybnit formální náležitost podpisu předmětného bloku přestupcem a správní orgány se touto náležitostí měly podrobněji zabývat. Z tohoto důvodu soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, aby příslušná skutková zjištění a zejména právní závěry mohl v první řadě přijmout správní orgán. Odstranit pochybnosti, jež relevantním způsobem žalobce nastolil, lze např. výsledkem policisty nstržm. Ing. S. Č., který předmětný blok vyplnil (kdy relevantní otázkou může být též to, zda nedošlo k záměně podpisových kolonek), dále se pak nabízí vyhotovení znaleckého posudku či alespoň odborného vyjádření z oboru písmoznalectví, a to k otázce, zda lze s vysokou mírou pravděpodobnosti vyvrátit, že se na předmětném bloku nejedná o podpis žalobce.

IX. Závěr a náklady řízení

42. Z výše uvedených důvodů soud shledal rozhodnutí žalovaného nezákonným. Proto jej zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení [§ 78 odst. 1, 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“)]. V něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
43. Pokud jde o náklady řízení, soud rozhodoval komplexně jak o nákladech vzniklých v novém řízení před krajským soudem, tak i o nákladech, které vznikly v původním řízení před zdejším soudem, a též o nákladech, které vznikly v řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Tyto náklady přitom tvoří jediný celek a krajský soud o jejich náhradě rozhoduje jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008-98, věc *MCE Slaný*].
44. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem vůči žalovanému (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Odměna advokáta a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V daném případě se jednalo o čtyři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, a účast při jednáních soudu dne 12. 12. 2018 a 11. 1. 2022) ve výši 4 x 3 100 Kč, a čtyři režijní paušály ve výši 4 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), g), § 13 odst. 3 advokátního tarifu], tedy celkem 13 600 Kč. Protože

105/2016

advokát žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 2 856 Kč, odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.).

45. Soud naopak žalobci nepřiznal náhradu nákladů souvisejících s jeho replikou ze dne 3. 11. 2016, neboť tvrzení v ní užitá byla toliko zopakováním argumentace ve věci již dříve uplatněné, nejednalo se tudíž o účelně vynaložený náklad ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. Současně nutno dodat, že v řízení o kasační stížnosti žalovaného nebyl ze strany žalobce učiněn žádný úkon, za nějž by mu náležela náhrada nákladů řízení.
46. Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč a za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč, celkově tedy v částce 4 000 Kč. Celkem tedy byla žalobci vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 20 456 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Kasační stížnost je nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Brno 18. ledna 2022

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu